

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Oddělení styku s veřejností

VÁŠ DOPIS č. j.:
ZE DNE:
NAŠE č. j.: MSP-590/2024-OSV-OSV/5

VYŘIZUJE: Mgr. Helena Havlíková
TEL.: +420 221997270
FAX: +420 224 919 927
E-MAIL: info@msp.justice.cz

Vážená paní

JUDr. Lenka K

Praha 29.08.2024

Počet listů: 2

Přílohy: 0

Žádost o informace

Vážená paní doktorko,

Ministerstvo spravedlnosti dne 19. 8. 2024 obdrželo Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), týkající se výkladu a aplikace zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (konkrétně položky 6 Sazebníku) soudy.

K Vaší žádosti Vám sdělujeme následující:

Předně je třeba konstatovat, že dle § 3 odst. 3 InfZ „*Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*“

Dle formulace Vaší žádosti je zřejmé, že se dotazujete na názory povinného subjektu. Dle § 2 odst. 4 InfZ se však povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, což stanovuje rovněž Instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 24. 7. 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení InfZ, dle které za informaci poskytovanou podle zákona se nepovažují stanoviska a názory, sdělení o budoucích rozhodnutích a vytváření nových informací, zejména nově vytvářený výklad právních předpisů. Rovněž tak z ustálené judikatury vyplývá jednoznačný závěr, že § 2 odst. 4 InfZ je třeba vykládat podle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu InfZ obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska, provedení právního výkladu či obstarání nové informace.

Jak je uvedeno výše, pod pojmem „názor“ je přitom třeba rozumět rovněž výklad jednotlivých ustanovení právních předpisů či právních předpisů jako celku, jakož i poskytování právních stanovisek ke konkrétní věci nebo poskytování právního poradenství.

Dle § 2 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, přičemž Ministerstvo spravedlnosti plní úkoly v oblastech dle § 11 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Z citovaného ustanovení rozhodně nevyplývá, že by ministerstvo bylo v rámci svých kompetencí oprávněno k podávání výkladu právních předpisů, a to ani těch, které pocházejí z jeho legislativní činnosti či k poskytování právních stanovisek ke konkrétní věci nebo poskytování právního poradenství.

Pokud Ministerstvo spravedlnosti reaguje na dotazy veřejnosti týkající se výkladu právních předpisů, činí tak v rámci zásady dobré správy (good governance principle) a mimo rámec InfZ a vždy s poučením, že jde o nezávazný právní názor Ministerstva spravedlnosti, který nenahrazuje, nedoplňuje, ani nepředjímá to, jak daný právní předpis vyloží soudy.

S výhradou výše řečeného lze v obecné rovině toliko uvést, že pro stanovení soudního poplatku je rozhodující předmět řízení, jak se podává z § 6 zákona o soudních poplatcích a ze samotného Sazebníku poplatků. Je-li předmětem řízení zaplacení peněžitého plnění, pak se vyměřuje soudní poplatek podle položky 1 Sazebníku poplatků. Naopak, je-li předmětem řízení vypořádání podílového spoluvlastnictví k věci, vyměří se soudní poplatek podle položky 6 Sazebníku poplatků.

Tážete-li se, podle které položky Sazebníku poplatků se bude vyměřovat soudní poplatek, bude-li se vedle vypořádání podílového spoluvlastnictví k věci žádat i vypořádání pohledávek a dluhů, které s touto věcí souvisejí (otázka č. 1), pak lze odpovědět, že v takovém případě by měl být soudní poplatek vyměřen podle položky 6 bodu 1 Sazebníku poplatků (jednalo-li by se o věc nemovitou či o obchodní závod, byl by soudní poplatek navýšen podle bodu 2).

Předmětem řízení je totiž vypořádání podílového spoluvlastnictví k věci. To platí i pro vypořádání pohledávek a dluhů, které s touto věcí souvisejí, neboť soud svým rozhodnutím určuje další právní osud těchto pohledávek a dluhů (například tím, že je za přiměřenou náhradu přikáže některému ze spoluvlastníků věci).

Tážete-li se, podle které položky Sazebníku poplatků se bude vyměřovat soudní poplatek, bude-li se žalobce domáhat vydání bezdůvodného obohacení spočívajícího v užívání části vypořádávané věci druhým spoluvlastníkem nad rámec jeho podílu (otázka č. 2), pak lze odpovědět, v takovém případě by měl být soudní poplatek vyměřen podle položky 1 bodu 1 (samozřejmě za předpokladu, že se žalobce domáhá vydání bezdůvodného obohacení v penězích). Nárok na vydání bezdůvodného obohacení je totiž v obecné rovině samostatný nárok na zaplacení peněžitého plnění, který nijak nesouvisí s vypořádáním podílového spoluvlastnictví (domáhá-li se žalobce vydání bezdůvodného obohacení, domáhá se zaplacení určité peněžní částky).

Lze dodat, že na právě uvedeném ničeho nemění ani to, kdyby se žalobce jednou žalobou domáhal jak vypořádání podílového spoluvlastnictví k věci, tak i vydání bezdůvodného obohacení spočívajícího v užívání části vypořádávané věci druhým spoluvlastníkem nad rámec jeho podílu. V takovém případě jde o žalobu s dvěma předměty řízení, přičemž u každého by se vyměřoval soudní poplatek samostatně.

Závěrem připomínáme, že Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy a vykonává pouze zákonem mu vymezené kompetence. V souladu s ústavní zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí vymezenou článkem 2 odst. 3 Ústavy České

republiky a článkem 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod je Ministerstvo spravedlnosti oprávněno vykonávat pouze kompetence, které mu byly zákonem svěřeny. Rozsah kompetencí svěřených Ministerstvu spravedlnosti vymezuje § 11 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Z výše uvedeného vymezení kompetencí vyplývá, že Ministerstvo spravedlnosti jako součást moci výkonné není oprávněno podávat závazná výkladová stanoviska právních předpisů, tato úloha v demokratickém právním státě náleží moci soudní. Ministerstvo spravedlnosti není ani oprávněno sjednocovat výklad právních předpisů prováděný soudy, úlohu sjednotitele výkladu plní nejvyšší instance v rámci soudní soustavy. Z výše uvedeného vymezení kompetencí také vyplývá, že Ministerstvo spravedlnosti není ani oprávněno poskytovat právní služby, popř. bezplatnou právní pomoc ve smyslu zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. S vědomím těchto skutečností proto vnímejte výše uvedenou odpověď na Vaše otázky,

S pozdravem

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR